ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

25 Οκτωβρίου 2017 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **3762**

## ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. οικ. 43235/1053

**Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Νανόχηνα (Anser erythropus) στην Ελλάδα.**

**ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. α. Τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 10 και της παρ.2.α. του άρθρου 20 και του άρθρου 23 παρ. 1, 2 του ν. 3937/2011 (Α ΄60) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

β. Τις διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας-δημόσιο λογιστικό».

2. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (Α΄ 98).

3. Τις διατάξεις του π.δ 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α΄ 114).

4. Τις διατάξεις του π.δ.80/2016 «Ανάληψη αρμοδιοτήτων από τους διατάκτες» (Α΄145).

5. Την αριθμ. Υ28/8.10.2015 απόφαση του Πρωθυπουργού Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη (Β΄2168).

6. Την υπ' αριθμ. Υ198/16.11.2016 Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σωκράτη Φάμελλο (Β΄3227).

7. Τη με α.π.οικ. 19283/650/13.4.2017 σχετική εισήγηση της Δ/νσης Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

8. Τη με α.π. σχετική εισήγηση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

9. Το πρόγραμμα «Διαφύλαξη του φιννοσκανδικού πληθυσμού της νανόχηνας σε σημαντικές περιοχές διαχείμασης και στάθμευσης κατά μήκος της Ευρωπαϊκής μεταναστευτικής διαδρομής» (LIFE10 NAT/GR/000638), που υλοποιείται με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συγχρηματοδότηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων της Νορβηγίας και ιδίως τα συμπεράσματα της μελέτης Νανόχηνα, η κατάσταση του είδους σήμερα» που εκπονήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος LIFE10 NAT/GR/000638.

10. Τη με α.π.οικ. 38247/1172/29.7.2016 διαβίβαση του σχεδίου της παρούσας απόφασης στην επιτροπή Φύση 2000 και την από 27/1/2017 διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί του εν λόγω σχεδίου της επιτροπής Φύση 2000.

11. Τα σχόλια και απόψεις που υποβλήθηκαν κατά την περίοδο δημόσιας διαβούλευσης, από 29/7/2016 έως τις 31/8/ 2016, του σχεδίου της παρούσας απόφασης.

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου που εκτιμάται στα 203.000€ (ΚΑΕ 2269, 2279, 9899) και κατανέμεται ανά έτος ως εξής: 2017 8.000€, 2018 40.500€, 2019 40.500€, 2020 40.500€, 2021 40.500€ και 2022 33.000€, αποφασίζουμε:

### Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ)για τη νανόχηνα (Anser erythropus) σύμφωνα με τα ειδικώς καθοριζόμενα στην παρούσα απόφαση.

### Άρθρο 2
### Σκοπός-Στόχοι

Σκοπός του ΕΣΔ για τη νανόχηνα είναι η συμβολή στην προστασία, την ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης και την αποκατάσταση του φιννοσκανδικού πληθυσμού του είδους στις περιοχές που διαχειμάζει στη χώρα μας.

Στόχος του ΕΣΔ είναι η λήψη μέτρων εποπτείας, ενίσχυσης και προστασίας των ενδιαιτημάτων, για τη διατήρηση του αριθμού των ατόμων στη βέλτιστη κατάσταση με την εξασφάλιση ασφαλών, επαρκών και υψηλής ποιό-

τητας βιοτόπων στις περιοχές στάθμευσης και διαχείμασης και στις διαδρομές μετακίνησης. Οι ειδικότεροι στόχοι του ΕΣΔ περιλαμβάνονται στους παρακάτω άξονες:

1. Πληθυσμιακή διατήρηση

Διατήρηση του αριθμού των διαχειμαζόντων ατόμων νανόχηνας χωρίς απώλειες μέσω της δημιουργίας ασφαλούς μεταναστευτικού διαδρόμου μεταξύ των περιοχών εφαρμογής του ΕΣΔ.

2. Προστασία ενδιαιτημάτων

Διαχείριση των ενδιαιτημάτων που μόνιμα ή περιστασιακά επισκέπτεται το είδος, ώστε να εξασφαλίζεται η άριστη ποιότητά τους. Οι νανόχηνες πρέπει να αποχωρούν από την Ελλάδα σε άριστη φυσική κατάσταση, αυξάνοντας τις πιθανότητες επιτυχημένης αναπαραγωγής και συμβάλλοντας έτσι στην ανάσχεση της πληθυσμιακής πτώσης του είδους και στη σταθεροποίηση του πληθυσμού.

3. Θεσμικό πλαίσιο

α. Τροποποίηση ή συμπλήρωση συγκεκριμένων διατάξεων της νομοθεσίας, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα εκ λάθους θανάτωσης, μολυβδίασης και γενετικής μόλυνσης του είδους.

β. Βελτίωση του νομικού πλαισίου που εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό συντονισμό και παρακολούθηση των δράσεων διατήρησης.

4. Παρακολούθηση και έρευνα

α. Συνέχιση του προγράμματος παρακολούθησης του είδους

β. Συστηματική Παρακολούθηση της κυνηγετικής δραστηριότητας, της ποιότητας των ενδιαιτημάτων και της κατανομής του πληθυσμού του είδους στο Δέλτα Έβρου.

γ. Συμπλήρωση των κενών του χάρτη της μεταναστευτικής διαδρομής και της οικολογίας του είδους.

5. Επικοινωνία και εκπαίδευση

α. Ενημέρωση του προσωπικού των δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, και των φυλάκων θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων, σε θέματα που αφορούν την προστασία του είδους στις περιοχές εφαρμογής.

β. Σταθερή προβολή της ανάγκης για τη διαφύλαξη του είδους από τους εμπλεκόμενους φορείς.

γ. Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού σε θέματα που αφορούν την προστασία του είδους.

Άρθρο 3
Πεδίο Εφαρμογής

Περιοχές Εφαρμογής: Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου, Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Δέλτα Νέστου, Βιστωνίδας, Ισμαρίδας), Εθνικό Πάρκο Υγροτόπου Κερκίνης, Εθνικό Πάρκο Λιμνών Κορώνειας– Βόλβης.

Εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και Φορείς: Οι Δημόσιες Αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) στις περιοχές εφαρμογής, καθώς και λοιποί ιδιωτικοί φορείς που συνδέονται με τις προτεινόμενες δράσεις/ μέτρα του παρόντος ΕΣΔ.

Άρθρο 4
Υλοποίηση-Παρακολούθηση - ποπτεία του ΕΣΔ

Το Εθνικό σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) υλοποιείται από το Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες και εμπλεκόμενους φορείς, κατά περίπτωση. Για το σκοπό της παρακολούθησης και εποπτείας του ΕΣΔ συστήνεται ομάδα εργασίας ως ακολούθως:

1. Εκπρόσωπο του τμήματος βιοποικιλότητας και προστατευόμενων περιοχών της διεύθυνσης προστασίας βιοποικιλότητας, εδάφους και διαχείρισης αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας .

2. Εκπρόσωπο του τμήματος δασικών προστατευόμενων περιοχών και δασικής αναψυχής της διεύθυνσης διαχείρισης δασών και δασικού περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Εκπρόσωπο του τμήματος διαχείρισης άγριας ζωής και θήρας της διεύθυνσης διαχείρισης δασών & δασικού περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Εκπρόσωπο της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας (ΕΟΕ).

5. Ένας εκπρόσωπος από κάθε των Φορέα Διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, με τον αναπληρωτή του.

6. Ένας εκπρόσωπος από κάθε αρμόδια Δασική Υπηρεσία στις περιοχές εφαρμογής: Δασαρχείο Αλεξανδρούπολης, Δασαρχείο Ξάνθης, Δ/νση Δασών Ροδόπης, Δασαρχείο Καβάλας, Δασαρχείο Σιδηροκάστρου και Δασαρχείο Λαγκαδά, με τον αναπληρωτή του.

7. Ένας εκπρόσωπος από κάθε Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού και της Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας στις περιοχές εφαρμογής, με τον αναπληρωτή του.

Η ομάδα εργασίας συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά κάθε έτος. Εκπονεί ετήσιο πρόγραμμα δράσης για την υλοποίηση των προβλεπόμενων στην παρούσα απόφαση δράσεων και μέτρων διατήρησης και διασφαλίζει τις επιχειρησιακές συνθήκες για την έγκαιρη υλοποίησή τους. Η συγκρότηση της ομάδας εργασίας γίνεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 5
Αξιολόγηση του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης

Το χρονικό πλαίσιο για την εφαρμογή του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Νανόχηνα είναι 5 έτη. Διαφοροποιήσεις στα προτεινόμενα μέτρα ή εφαρμογή νέων μέτρων είναι εφικτές μέσα στην περίοδο εφαρμογής του ΕΣΔ σε περίπτωση απρόβλεπτων αλλαγών στα ισχύοντα δεδομένα ή για λόγους ανωτέρας βίας. Κάθε έτος η Ομάδα Εργασίας συντάσσει αναφορά στην οποία περιλαμβάνονται:

- Τα πληθυσμιακά στοιχεία και οι τάσεις για κάθε περιοχή όπως προκύπτουν από το σχέδιο παρακολούθησης που εφαρμόζεται,

- οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για την υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων και

- η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους και οι προτάσεις βελτίωσής τους με παράθεση του χρονοδιαγράμματος για τις προγραμματισμένες δράσεις του επόμενου έτους.

Στο τέλος της χρονικής περιόδου εφαρμογής του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης καταρτίζεται συνολική αναφορά αξιολόγησής του. Στην αναφορά αξιολόγησης συγκρίνονται τα αποτελέσματα των μέτρων που εφαρμόστηκαν με τους στόχους που έχουν τεθεί, προκειμένου να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα του Εθνικού Σχεδίου Δράσης και η αναγκαιότητα ή μη αναθεώρησής του. Η ετήσια αναφορά καθώς και η τελική αναφορά αξιολόγησης του ΕΣΔ θα υποβάλλονται στο Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θα είναι δημόσια διαθέσιμες και θα αποστέλλονται στην Επιτροπή Φύση 2000.

Άρθρο 6
Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα που ακολουθούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Μέτρα για την επίτευξη των στόχων

Είναι άμεση ανάγκη να ληφθούν μέτρα σε όλες τις χώρες όπου αναπαράγεται, σταθμεύει ή διαχειμάζει ο φιννοσκανδικός πληθυσμός της Νανόχηνας. Λόγω του ιδιαίτερα μικρού πληθυσμού της, κάθε απώλεια είναι κρίσιμη καθώς επιδρά καθοριστικά στις συνολικές προσπάθειες ανάκαμψης του πληθυσμού. Ως μέτρα προτεραιότητας στην Ελλάδα θεωρούνται:

• όσα αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της πιθανότητας απώλειας ατόμων Νανόχηνας κατά τη διαχείμασή τους στη Χώρα,
• μέτρα για τη βελτίωση των ενδιαιτημάτων διατροφής και διαβίωσής της, καθώς και η θέσπιση του απαραίτητου νομικού και διοικητικού πλαισίου,
• η παρακολούθηση και η έρευνα,
• η επικοινωνία και η εκπαίδευση.

Ειδικότερα για τα μέτρα προτεραιότητας σημαντικά είναι:

1. Η πληθυσμιακή διατήρηση που επιτυγχάνεται με:

α. Εντατικοποίηση περιπολιών/ελέγχων/εποπτείας.

Αυτό το μέτρο αποσκοπεί στο μέγιστο βαθμό διαφύλαξης του είδους με την αποφυγή της εκ λάθους θανάτωσης και τη δημιουργία ασφαλέστερου μεταναστευτικού διαδρόμου. Η εντατικοποίηση επιτυγχάνεται μέσω του αποτελεσματικότερου συντονισμού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων κατά τη φύλαξη στις περιοχές εφαρμογής για το είδος. Τα λαμβανόμενα μέτρα φύλαξης, εποπτείας και ελέγχου της θήρας περιλαμβάνονται στα Τοπικά Σχέδια Δράσης (ΥΑ αριθ. 124376/1685, 124377/1686 και 124378/1687 (ΦΕΚ 1278Β΄/2015) όπως ισχύουν).

β. Περιορισμό κυκλοφορίας τροχοφόρων οχημάτων στο Καταφύγιο Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) «Δέλτα Έβρου» και ρύθμιση δραστηριοτήτων για περιορισμό όχλησης.

Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου κρίνεται αναγκαία η ανανέωση της απόφασης απαγόρευσης της κυκλοφορίας διερχόμενων οχημάτων στο ΚΑΖ Δέλτα του Έβρου με το πέρας της χρονικής περιόδου ισχύος της.

Σημαντικός κρίνεται επίσης ο περιορισμός της όχλησης στις περιοχές εφαρμογής του ΕΣΔ, με οδηγίες και προδιαγραφές που θα εκδοθούν από τους αρμόδιους Φορείς Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) και θα καθορίζουν την επισκεψιμότητα και το επίπεδο πίεσης από τις ασκούμενες δραστηριότητες στην περιοχή. Τέλος είναι απαραίτητη η σχετική με το θέμα ενημέρωση των χρηστών γης (όπως επισκεπτών, αγροτών, κτηνοτρόφων, αλιέων, κυνηγών κ.λπ.).

2. Η προστασία ενδιαιτημάτων του είδους με:

α. Ορθή διαχείριση των ενδιαιτημάτων διατροφής της Νανόχηνας.

Για αυτό το σκοπό η βόσκηση εντός των περιοχών εφαρμογής που παρατηρείται η Νανόχηνα, θα πρέπει ασκείται βάση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης σύμφωνα με το ν.4264/2014 (Α 118) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και την κοινή υπουργική απόφαση αρ.1058/71977 (ΦΕΚ 2331 Β΄/2017).

Συγχρόνως πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διαχειριστικά μέτρα που προτείνονται στην «Ειδική Μελέτη Βελτίωσης και Διαχείρισης υγρών λιβαδιών στην περιοχή του Δέλτα Έβρου» τα οποία αποσκοπούν:

αα. στην εξισορρόπηση της βοσκοφόρτωσης σε όλες τις βοσκόμενες επιφάνειες των υγρών λιβαδιών, με σκοπό την ομοιόμορφη χρήση και διαχείρισή τους,

ββ. στην υλοποίηση των απαραίτητων βελτιώσεων βλάστησης, με τον έλεγχο της ανεπιθύμητης αλοφυτικής βλάστησης, για να αξιοποιηθεί πληρέστερα η βοσκήσιμη ύλη σε όλη την επιφάνεια των υγρολίβαδων) για τις ανάγκες της άγριας πανίδας, αλλά και των διατροφικών αναγκών των αγροτικών ζώων που βόσκουν στην περιοχή.

β. Επέκταση ενδιαιτήματος διατροφής της Νανόχηνας

Η ενίσχυση της παρουσίας χειμερινών αγρωστωδών ή πλατύφυλλων ποών σε κατάλληλες γεωργικές γαίες εντός των περιοχών εφαρμογής, μπορεί να μειώσει την πιθανότητα μετακίνησης του πληθυσμού του είδους σε λιγότερο ασφαλείς περιοχές σε περιόδους περιορισμένης διαθεσιμότητας τροφής. Επίσης μπορεί να οδηγήσει στην αποσυμφόρηση περιοχών που σήμερα αποτελούν ενδιαιτήματα και δημοφιλείς περιοχές διαχείμασης του είδους.

Οι κατάλληλες γεωργικές πρακτικές καθώς και οι απαιτούμενες παρεμβάσεις στις γεωργικές γαίες των περιοχών εφαρμογής προκύπτουν από τα Θεματικά Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών εφαρμογής, τα οποία θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της εφαρμογής του μέτρου 7.1 «Εκπόνηση Θεματικών Σχεδίων Διαχείρισης για τον τομέα της Γεωργία σε προστατευόμενες περιοχές», του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020, (2014GR06RDNP001).

3. Νομικό και διοικητικό θεσμικό πλαίσιο:

α. Ανανέωση απαγόρευσης θήρευσης ασπρομέτωπης χήνας στις περιοχές εφαρμογής του ΕΣΔ.

Για την αποφυγή της εκ λάθους θανάτωσης της Νανόχηνας είναι σκόπιμη η ετήσια ανανέωση της ισχύουσας απαγόρευσης θήρευσης της Ασπρομέτωπης χήνας

όπως προβλέφθηκε στην κοινή υπουργική απόφαση Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 (ΦΕΚ Β' 415).

β. Ο σαφής προσδιορισμός των ορίων υγροτοπικών περιοχών απαγόρευσης χρήσης μολύβδινων σκαγιών.

Στο πλαίσιο της προστασίας της Νανόχηνας και των υπολοίπων υδροβίων πτηνών, σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 8 της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 37338/1807/Ε.103/2010 (ΦΕΚ Β΄ 1495) «απαγορεύεται η χρησιμοποίηση σκαγιών μολύβδου για τη θήρα πτηνών σε πάσης φύσεως υγροτοπικά οικοσυστήματα».

Για το σαφή προσδιορισμό των ορίων των περιοχών απαγόρευσης της χρησιμοποίησης σκαγιών μολύβδου είναι ανάγκη να εκδοθεί Δασική Αστυνομική Διάταξη (ΔΑΔ) από τα αρμόδια Δασαρχεία (ή τις Διευθύνσεις Δασών χωρίς Δασαρχεία).

γ. Επέκταση απαγόρευσης χρήσης μολύβδινων σκαγιών για τη θήρα όλων των ειδών πανίδας εντός πάσης φύσεως υγροτοπικών συστημάτων.

Η επέκταση της απαγόρευσης χρήσης μολύβδινων σκαγιών για τη θήρα όλων των ειδών πανίδας εντός πάσης φύσεως υγροτοπικών συστημάτων μέσω κατάλληλης νομοθετικής ρύθμισης θα αποτρέψει την κατάποση μολύβδινων σκαγιών από τα υδρόβια πτηνά. Η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του μέτρου θα παρακολουθείται με δειγματοληπτικές συλλογές καλύκων στη διάρκεια κάθε κυνηγετικής περιόδου.

δ. Έλεγχος εμπορίου - διακίνησης ατόμων του είδους

Για την αποφυγή του ενδεχομένου γενετικής μόλυνσης της Νανόχηνας από άτομα προερχόμενα από εκτροφεία/πάρκα/ιδιωτικές συλλογές, να ελέγχεται η μεταφορά, κατοχή, διακίνηση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ε. Διεθνής συνεργασία

Η διεθνής δικτύωση και συνεργασία είναι απαραίτητη για τις δράσεις παρακολούθησης και διατήρησης του φιννοσκανδικού πληθυσμού της νανόχηνας, αλλά και για την καλύτερη κατανόηση των μεταναστευτικών του μετακινήσεων, των περιοχών στάθμευσης και των ζητημάτων διατήρησης που προκύπτουν.

4. Η παρακολούθηση και έρευνα:

α. Αξιολόγηση σημασίας περιοχής «Κάλαβος» του Δέλτα Έβρου για τη Νανόχηνα

Λόγω της σημαντικότητας της περιοχής «Κάλαβος» του Δέλτα Έβρου για της χήνες θα διερευνηθεί η σημασία της περιοχής αυτής ως ενδιαίτημα διατροφής για τη Νανόχηνα μέσω της συστηματικότερης, για διάστημα πέντε ετών, παρακολούθησής της, ενώ παράλληλα θα λαμβάνονται εντατικότερα προληπτικά μέτρα εποπτείας και ελέγχου για την παρακολούθηση και κατανομή των χηνών κατά τη διάρκεια της θηρευτικής περιόδου και μετά τη λήξη της. Η σημασία της περιοχής αυτής για τη Νανόχηνα θα αξιολογείται κάθε έτος και συνολικά μετά το πέρας της πενταετούς παρακολούθησης της κατανομής της. Η λήψη αποφάσεων για τον περιορισμό ή και την αποδέσμευση της κυνηγετικής δραστηριότητας στην εν λόγω περιοχή, θα γίνεται επί τη βάση των συμπερασμάτων και της αξιολόγησης των κινδύνων, στο πλαίσιο εφαρμογής των Τοπικών Σχεδίων Δράσης καθώς και των ειδικότερων στοιχείων εμφάνισης και καταγραφής ατόμων Νανόχηνας στην περιοχή «Κάλαβος».

β. Διερεύνηση δυνατοτήτων επαναφοράς των ενδιαιτημάτων που η Νανόχηνα έχει εγκαταλείψει

Το Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΕΠΑΜΑΘ) αποτελούσε περιοχή που επισκέπτονταν συστηματικά το είδος. Συνεπώς προκύπτει η ανάγκη να πραγματοποιηθεί έρευνα:

αα. για τη διερεύνηση των αιτιών που οδήγησαν στην εγκατάλειψη της περιοχής ως ενδιαίτημα για τις νανόχηνες και

ββ. για να καταγραφούν οι απαραίτητες ενέργειες και τα διαχειριστικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να μετατραπούν ξανά αυτές οι περιοχές κατάλληλες για το είδος.

γ. Συστηματική παρακολούθηση του πληθυσμού των ατόμων του είδους

Για τη συλλογή των απαραίτητων πληθυσμιακών δεδομένων αλλά και για την κάλυψη του κενού της γνώσης ως προς τη στάθμευση του κοπαδιού ή μέρους του κοπαδιού της Νανόχηνας κατά τη χρονική περίοδο που δεν παρατηρείται σε καμία από τις γνωστές περιοχές διαχείμασης είναι αναγκαία η συστηματική και συντονισμένη παρακολούθηση του είδους.

δ. Παρακολούθηση της ποιότητας των ενδιαιτημάτων

Η παρακολούθηση της παραγωγής και της ποιότητας της βοσκήσιμης ύλης, των παραμέτρων ποιότητας του εδάφους και της ποιότητας των υδάτων ανά τακτά χρονικά διαστήματα είναι κρίσιμη, προκειμένου να υπάρχει έγκαιρα η δυνατότητα λήψης κατάλληλων μέτρων, που θα διασφαλίζουν την ποιότητα των ενδιαιτημάτων διατροφής της Νανόχηνας. Η παρακολούθηση της παραγωγής και της ποιότητας των ενδιαιτημάτων διατροφής της Νανόχηνας είναι απαραίτητο να πραγματοποιείται τουλάχιστον στα Εθνικά Πάρκα του υγροτόπου Κερκίνης και Δέλτα Έβρου, ενώ η παρακολούθηση της ποιότητας υδάτων σε όλες τις περιοχές εφαρμογής.

Για την ορθολογική διαχείριση των εδαφικών πόρων απαιτείται η παρακολούθηση της αλατότητας στην περιοχή διαχείμασης του Εθνικού Πάρκου Δέλτα του Έβρου καθώς και η διερεύνηση των αποθέσεων φερτών υλικών στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπου Κερκίνης.

ε. Καταγραφή της κυνηγετικής δραστηριότητας στο Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου και στο ΕΠΑΜΑΘ.

Κρίνεται αναγκαία η συστηματική καταγραφή της κυνηγετικής δραστηριότητας που αφορά τα υδρόβια/παρυδάτια πτηνά, με παράλληλη αξιοποίηση των Τοπικών Σχεδίων Δράσης για τη προστασία των προστατευόμενων ειδών της άγριας πανίδας στις περιοχές εφαρμογής, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη αναγνώριση των παραγόντων που μπορεί να αυξήσουν την πιθανότητα εκ λάθους θανάτωσης Νανόχηνας. Η συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων μεταξύ των ετών θα επιτρέψει την αξιολόγηση του μέτρου απαγόρευσης θήρας της Ασπρομέτωπης χήνας και την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την τυχόν παράνομη θανάτωση των υδρόβιων πτηνών.

στ. Καταγραφή και παρακολούθηση σημείων κινδύνου για σύγκρουση χηνόμορφων με καλώδια μεταφοράς και διανομής ενέργειας

Τα χηνόμορφα είναι ιδιαίτερα ευπαθή στις συγκρούσεις με καλώδια δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Κρίνεται σκόπιμο να καταγραφούν τα σημεία στα οποία υπάρχει κίνδυνος σύγκρουσης των χηνόμορφων προκειμένου να διερευνηθεί ο βαθμός επικινδυνότητας. Στα σημεία υψηλού κινδύνου οφείλουν να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό της απειλής.

5. Η επικοινωνία και εκπαίδευση:

α. Διεξαγωγή σεμιναρίων για βελτίωση της φύλαξης

Η αποτελεσματικότητα του ελέγχου της κυνηγετικής δραστηριότητας συνδέεται άμεσα με την ύπαρξη εκπαιδευμένου προσωπικού, τόσο των αρμόδιων δασικών υπηρεσιών όσο και των φυλάκων θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων, σε θέματα νομοθεσίας και αναγνώρισης των υδρόβιων πτηνών. Για την επίτευξη των παραπάνω να καθιερωθεί η ετήσια διοργάνωση ημερίδας/σεμιναρίου που θα περιλαμβάνει οδηγίες αναγνώρισης των πτηνών, οδηγίες ασφάλειας κατά τη φύλαξη, ενημέρωση της κείμενης νομοθεσίας και άλλα σχετικά θέματα. Σκοπός της ημερίδας είναι να δώσει τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων, τεκμηρίωσης και βελτίωσης της συνεργασίας και του συντονισμού των εμπλεκόμενων στη φύλαξη φορέων και την περαιτέρω αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των Τοπικών Σχεδίων Δράσης.

β. Ενημέρωση της κυνηγετικής κοινότητας

Είναι απαραίτητο να καθιερωθεί η διεξαγωγή ημερίδων που θα απευθύνονται στην κυνηγετική κοινότητα και η παραγωγή και διανομή του απαραίτητου ενημερωτικού υλικού για την αναγνώριση της Νανόχηνας και των υπόλοιπων υδρόβιων πτηνών. Οι ημερίδες θα έχουν ως βασικό αντικείμενο την αναγνώριση των υδρόβιων πτηνών, την ασφαλή άσκηση της κυνηγετικής δραστηριότητας, την ενημέρωση για την κείμενη νομοθεσία και άλλα σχετικά θέματα. Το ενημερωτικό υλικό που έχει ήδη παραχθεί στο πλαίσιο του LIFE10NAT/ GR000638, μπορεί να συνοδεύει την κυνηγετική άδεια που εκδίδουν οι κυνηγοί κάθε έτος τουλάχιστον στις περιοχές εφαρμογής του ΕΣΔ.

Επίσης, είναι απαραίτητο να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες σε ευδιάκριτα σημεία ώστε οι κυνηγοί να είναι ενήμεροι για τα όρια των περιοχών στις οποίες ισχύουν απαγορεύσεις (απαγόρευση κυκλοφορίας εντός ΚΑΖ «Δέλτα Έβρου», απαγόρευση χρήσης μολύβδινων σκαγιών, απαγόρευση θήρας χήνας). Ενημερωτικό υλικό θα είναι διαθέσιμο στο πεδίο από τους φορείς, οι οποίοι περιπολούν/εποπτεύουν τις περιοχές εφαρμογής.

γ. Ενημέρωση κοινού και ομάδων ενδιαφέροντος

Για την παροχή ηλεκτρονικής πληροφόρησης για τη Νανόχηνα, η ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας θα επικαιροποιείται και μετά τη λήξη του προγράμματος.

Το ενημερωτικό υλικό που παράχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE10NAT/GR/000638 θα είναι διαθέσιμο και μετά το πέρας αυτού στα Κέντρα Πληροφόρησης/έδρα των ΦΔΠΠ στις περιοχές όπου απαντά η Νανόχηνα. Οι δράσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που απευθύνονται σε μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με στόχο την ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας θα συνεχιστούν και θα επεκταθούν σε όλη τη Βόρεια Ελλάδα. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος.

Παράλληλα με τα προαναφερόμενα θα πραγματοποιηθούν διαλέξεις στο πλαίσιο σχετικών μαθημάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων τμημάτων ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης με βιολογικό/περιβαλλοντικό και παιδαγωγικό αντικείμενο με στόχο την ενημέρωση των σπουδαστών/φοιτητών.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

**Πίνακας- Ανάλυση Άμεσα Εμπλεκόμενων: οι άμεσα εμπλεκόμενοι με το είδος και η σύνδεσή τους με τις κύριες δράσεις/μέτρα που προτείνονται στο ΕΣΔ**

| Άμεσα Εμπλεκόμενοι | Δράσεις/ Μέτρα* |
|---|---|
| Κυνηγετικές Οργανώσεις (σε τοπικό, κυρίως, επίπεδο) – Φύλακες Θήρας Κυνηγετικών Οργανώσεων | Κ, Ο, Ε, ΚΚ, ΒΦ, ΚΔ |
| Βοσκοί – Κτηνοτρόφοι (ιδιοκτήτες) | Δ |
| Αγρότες | ΒΕ |
| Δ/νσεις Δασών, Δασαρχεία | Μ, Κ, Ε, ΒΦ, Δ, Ο, Ζ, ΕΔ |
| Φορείς Διαχείρισης (περιοχές εφαρμογής ΕΣΔ) | Ε, Η, Ο, Δ, Π, ΕΠ, Ν, ΚΔ, ΚΚ, ΕΚ, ΒΦ, ΒΕ, Κ |
| Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ) | ΟΕ, ΔΣ |
| Πανεπιστήμια /Ακαδημαϊκά Ιδρύματα/Ερευνητικοί φορείς | ΕΚ, ΔΣ |
| Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων | ΒΕ |
| Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας | Κ, Μ, Ζ, ΕΔ, ΒΕ, ΟΕ, Π, ΚΔ, Η, Ν, ΔΣ, ΒΦ |
| Εκπαιδευτική κοινότητα/Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης | ΕΚ |
| Αστυνομία | Ε |
| Περιφέρειες (Τομείς περιβάλλοντος) | Δ |
| ΔΕΔΔΗΕ | Η |

(**ΒΕ**) Βελτίωση ή επέκταση ενδιαιτήματος διατροφής
(**ΒΦ**) Διεξαγωγή ενημερωτικών σεμιναρίων για βελτίωση φύλαξης
(**Δ**) Ορθολογική διαχείριση ενδιαιτημάτων διατροφής
(**ΔΣ**) Διεθνής συνεργασία
(**Ε**) Εντατικοποίηση Περιπολιών/ Ελέγχων
(**ΕΔ**) Έλεγχος εμπορίου-διακίνησης ατόμων του είδους
(**ΕΚ**) Ενημέρωση κοινού και ομάδων ενδιαφέροντος
(**ΕΠ**) Διερεύνηση δυνατοτήτων επαναφοράς των ενδιαιτημάτων που η Νανόχηνα έχει εγκαταλείψει
(**Ν**) Συστηματική παρακολούθηση Νανόχηνας
(**Ζ**) Ανανέωση απαγόρευσης κυνηγιού Ασπρομέτωπης Χήνας στις περιοχές εφαρμογής του ΕΣΔ
(**Η**) Καταγραφή και παρακολούθηση σημείων κινδύνου για σύγκρουση χηνόμορφων με καλώδια μεταφοράς και διανομής ενέργειας
(**Κ**) Αξιολόγηση σημασίας περιοχής «Κάλαβος» του Δέλτα Έβρου για τη Νανόχηνα
(**ΚΔ**) Καταγραφή κυνηγετικής δραστηριότητας
(**ΚΚ**) Ενημέρωση κυνηγετικής κοινότητας
**(Μ)** Σαφής προσδιορισμός των ορίων υγροτοπικών περιοχών απαγόρευσης χρήσης μολύβδινων σκαγιών
(**Ο**) Περιορισμός κυκλοφορίας τροχοφόρων οχημάτων στο ΚΑΖ «Δέλτα Έβρου» και ρύθμιση δραστηριοτήτων για περιορισμό όχλησης
(**ΟΕ**) Σύσταση Διαρκούς Ομάδας Εργασίας
(**Π**) Παρακολούθηση ποιότητας ενδιαιτημάτων

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΧΩΝ/ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΣΔ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΝΟΧΗΝΑ

### ΣΤΟΧΟΣ 1: Πληθυσμιακή Διατήρηση

| ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ | ΔΡΑΣΗ | | ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ* | ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ** | ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ*** (Ενδεικτικά) |
|---|---|---|---|---|---|
| **Πληθυσμιακή Διατήρηση** | **Εντατικοποίηση περιπολιών/ελέγχων** | Φύλαξη της μεταναστευτικής διαδρομής μεταξύ των περιοχών εφαρμογής | Απαραίτητη | Σε εξέλιξη | Αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες |
| | | Συνεργασία Δασικών Υπηρεσιών- Φυλάκων Θήρας Κυνηγετικών οργανώσεων για συντονισμό περιπολιών/ελέγχων | Υψηλή | Σε εξέλιξη | Αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες |
| | **Περιορισμός κυκλοφορίας τροχοφόρων οχημάτων στο ΚΑΖ «Δέλτα Έβρου» και ρύθμιση δραστηριοτήτων για περιορισμό όχλησης** | Ανανέωση Απαγόρευσης διέλευσης τροχοφόρων οχημάτων στο δασικό οδικό δίκτυο εντός του ΚΑΖ «Δέλτα Έβρου» | Υψηλή | Μεσαία | Δασαρχείο Αλεξανδρούπολης |
| | | Καταγραφή των δραστηριοτήτων που ασκούνται στην περιοχή και έκδοση προδιαγραφών και σχετικών οδηγιών ορθής πρακτικής | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΕΝ/ΦΔΠΠ |

## ΣΤΟΧΟΣ 2: Προστασία Ενδιαιτημάτων

| ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ | ΔΡΑΣΗ | | ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ * | ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ** | ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ*** (Ενδεικτικά) |
|---|---|---|---|---|---|
| **Προστασία ενδιαιτημάτων** | **Ορθή διαχείριση των ενδιαιτημάτων διατροφής της Νανόχηνας** | Ορθή διαχείριση των ενδιαιτημάτων διατροφής της Νανόχηνας λαμβάνοντας υπόψη τις μελέτες που έχουν ήδη συνταχθεί για αυτά και τις οικολογικές απαιτήσεις του είδους | Υψηλή | Βραχεία | Αποκεντρωμένη Διοίκηση. - Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) |
| | | Καταγραφή των νόμιμων χρηστών των ενδιαιτημάτων της Νανόχηνας | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |
| | | Παροχή κινήτρου σε αγρότες για καλλιέργεια χειμερινών αγρωστωδών ή πλατύφυλλων ποών εντός των περιοχών εφαρμογής | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΑΑΤ |
| | | Κατάλληλη διαχείριση γεωργικών γαιών εντός των περιοχών εφαρμογής | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΑΑΤ |

| ΣΤΟΧΟΣ 3: Πολιτική και Νομοθεσία | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ** | **ΔΡΑΣΗ** | | **ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ*** | **ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ**** | **ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ*** (Ενδεικτικά)** |
| **Πολιτική και Νομοθεσία** | **Ανανέωση απαγόρευσης κυνηγιού Ασπρομέτωπης χήνας στις περιοχές εφαρμογής** | Ανανέωση της απαγόρευσης θήρευσης Ασπρομέτωπης χήνας στις περιοχές εφαρμογής | Υψηλή | Άμεση | ΥΠΕΝ |
| | **Προσδιορισμός ορίων περιοχών απαγόρευσης χρήσης μολύβδινων σκαγιών** | Οριοθέτηση υγροτοπικών οικοσυστημάτων στις περιοχές που έχει παρατηρηθεί η Νανόχηνα μέσω ΔΑΔ, μετά από πρόταση της Δασικής υπηρεσίας | Μεσαία | Άμεση | ΥΠΕΝ |
| | **Επέκταση της απαγόρευσης χρησιμοποίησης μολύβδινων σκαγιών** | Επέκταση της απαγόρευσης χρησιμοποίησης μολύβδινων σκαγιών για τη θήρα όλων των ειδών σε υγροτοπικά οικοσυστήματα μέσω νομοθετικής ρύθμισης | Μεσαία | Άμεση | Δασαρχεία Δ/νσεις Δασών |
| | | Παρακολούθηση αποτελεσματικότητας μέτρου μέσω συλλογής καλύκων | Χαμηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ/ΦΔΠΠ |
| | **Έλεγχος εμπορίου-διακίνησης ατόμων του είδους** | Έλεγχος εμπορίου μέσω Εθνικής Νομοθεσίας | Χαμηλή | Μακρά | ΥΠΕΝ |
| | **Διεθνής συνεργασία** | Συντήρηση δικτύου φορέων και ατόμων που ασχολούνται με την παρακολούθηση και διατήρηση του είδους | Μεσαία | Άμεση | ΥΠΕΝ |

| ΣΤΟΧΟΣ 4: Παρακολούθηση και Έρευνα | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ** | **ΔΡΑΣΗ** | | **ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ *** | **ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ**** | **ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ*** (Ενδεικτικά)** |
| **Παρακολούθηση και έρευνα** | **Αξιολόγηση σημασίας περιοχής «Κάλαβος» του Δέλτα Έβρου για τη Νανόχηνα** | Αποφάσεις σχετικά με τη θήρα στην περιοχή «Κάλαβος» του Δέλτα Έβρου στο πλαίσιο των Τοπικών Σχεδίων Δράσης | Υψηλή | Άμεση | ΥΠΕΝ |
| | | Συστηματική πενταετής παρακολούθηση κατανομής χηνών πριν και μετά τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου από μικτά κλιμάκια κυν.οργανώσεων/ περιβαλλοντικών οργανώσεων/ΦΔΠΠ | Υψηλή | Άμεση | ΥΠΕΝ/ΦΔΠΠ |
| | | Αξιολόγηση σημασίας περιοχής «Κάλαβος» για τη Νανόχηνα | Υψηλή | Μεσαία | ΥΠΕΝ /Δασικές Υπηρεσίες |
| | **Διερεύνηση δυνατοτήτων επαναφοράς των ενδιαιτημάτων που η Νανόχηνα έχει εγκαταλείψει** | Έρευνα στο ΕΠΑΜΑΘ σχετικά με τα απαιτούμενα διαχειριστικά μέτρα για την επαναφορά των ενδιαιτημάτων σε κατάλληλη κατάσταση για το είδος | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |
| | **Συστηματική παρακολούθηση του πληθυσμού των ατόμων του είδους** | Επιστημονική παρακολούθηση του πληθυσμού της Νανόχηνας | Υψηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Παρακολούθηση και έρευνα** | | Συστηματική έρευνα για την εύρεση όλων των θέσεων διαχείμασης της Νανόχηνας στην Ελλάδα | Μεσαία | Βραχεία | ΥΠΕΝ |
| **Παρακολούθηση και έρευνα** | **Παρακολούθηση της ποιότητας των ενδιαιτημάτων** | Παρακολούθηση της επάρκειας τροφής (παραγωγής βοσκήσιμης ύλης) ώστε να προληφθεί έγκαιρα τυχόν μειωμένη ποσότητα τροφής για τις Νανόχηνες στα Εθνικά Πάρκα υγροτόπου Κερκίνης και Δέλτα Έβρου | Μεσαία | Βραχεία | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |
| | | Παρακολούθηση της θρεπτικής αξίας της τροφής (ποιότητα βοσκήσιμης ύλης) στα ενδιαιτήματα διατροφής στα Εθνικά Πάρκα υγροτόπου Κερκίνης και Δέλτα Έβρου | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |
| | | Παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων στις περιοχές εφαρμογής | Χαμηλή | Μακρά | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |
| | | Παρακολούθηση των παραμέτρων ποιότητας του εδάφους (αλατότητα - Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου/ ποσότητα φερτών υλικών- Εθνικό Πάρκο υγροτόπου Κερκίνης) | Χαμηλή | Μακρά | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |
| | **Παρακολούθηση της κυνηγετικής δραστηριότητας στο Εθνικό Πάρκο Δέλτα του Έβρου και στο Εθνικό πάρκο Υγροτόπου Κερκίνης** | Καταγραφή του αριθμού των κυνηγών, της κατανομής τους και των θηρευμένων ειδών μέσω δειγματοληπτικών εξορμήσεων κατά της διάρκειας της κυνηγετικής περιόδου | Μεσαία | Σε εξέλιξη | Δασικές Υπηρεσίες |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | **Καταγραφή και παρακολούθηση σημείων κινδύνου για σύγκρουση χηνόμορφων με καλώδια μεταφοράς και διανομής ενέργειας** | Καταγραφή και παρακολούθηση των κρίσιμων σημείων για σύγκρουση των χηνών με καλώδια μεταφοράς και διανομής ενέργειας κατά μήκος των μεταναστατευτικών διαδρόμων | Χαμηλή | Βραχεία | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ |

## ΣΤΟΧΟΣ 5: Επικοινωνία και Εκπαίδευση

| ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ | ΔΡΑΣΗ | | ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ * | ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ** | ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ*** (Ενδεικτικά) |
|---|---|---|---|---|---|
| **Επικοινωνία και εκπαίδευση** | **Διεξαγωγή ενημερωτικών σεμιναρίων για βελτίωση της φύλαξης** | Πραγματοποίηση ημερίδων αναγνώρισης υδρόβιων πτηνών και νομοθεσίας για Δασοφυλακή και Φυλάκων Θήρας Κυνηγετικών οργανώσεων τουλάχιστον μια φορά ανά έτος | Υψηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ |
| | **Ενημέρωση της κυνηγετικής κοινότητας** | Σεμινάρια αναγνώρισης υδρόβιων πτηνών, ενημέρωσης σε θέματα ασφάλειας και κείμενης νομοθεσίας για κυνηγούς | Υψηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ |
| | | Παραγωγή έντυπου υλικού αναγνώρισης Νανόχηνας (5.000 αντίτυπα) | Υψηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ |
| | | Διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού μαζί με την κυνηγετική άδεια από Δασαρχεία και κυνηγετικούς συλλόγους ή/και στο πεδίο στις περιοχές εφαρμογής | Μεσαία | Άμεση | ΥΠΕΝ |
| | | Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων | Μεσαία | Άμεση | ΥΠΕΝ/ΦΔΠΠ |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Επικοινωνία και εκπαίδευση** | **Ενημέρωση κοινού και ομάδων ενδιαφέροντος** | Ανανέωση πληροφοριών στην ιστοσελίδα του Υπουργείου και της ΕΟΕ για τη Νανόχηνα και μετά τη λήξη του προγράμματος | Χαμηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ/ ΕΟΕ |
| | | Διάθεση ενημερωτικού υλικού του Προγράμματος σε θέσεις-στόχοι | Χαμηλή | Σε εξέλιξη | ΥΠΕΝ/ ΦΔΠΠ ΕΟΕ |
| | | Υλοποίηση δράσεων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Βόρεια Ελλάδα | Χαμηλή | Μακρά | Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων |
| | | Ένταξη διαλέξεων στο πρόγραμμα σπουδών περιβαλλοντικών/βιολογικών/ παιδαγωγικών τμημάτων της χώρας | Χαμηλή | Βραχεία | Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ΤΕΙ |

***Προτεραιότητα**
Απαραίτητη= Δράση που είναι απαραίτητη για την αποφυγή μεγάλη μείωσης του υποπληθυσμού, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην εξαφάνισή του.
Υψηλή= Δράση που είναι απαραίτητη για την αποφυγή μείωσης μεγαλύτερης του 20% του υποπληθυσμού σε λιγότερο από 20 χρόνια.
Μεσαία= Δράση που είναι απαραίτητη για την αποφυγή μείωσης μικρότερης του 20% του υποπληθυσμού σε λιγότερο από 20 χρόνια.
Χαμηλή= Δράση που θα έχει μικρή επίδραση στον υποπληθυσμό.

****Χρονική κλίμακα**
Άμεση= δράση που ολοκληρώνεται μέσα στο επόμενο έτος
Βραχεία=1-3 έτη
Μεσαία=1-5 έτη
Μακρά=1-10 έτη
Σε εξέλιξη= υλοποιείται αυτήν τη στιγμή και θα συνεχίσει

*****Υπεύθυνος συντονισμού δράσης, Συμμετέχοντες Φορείς και Υπηρεσίες**
Όταν δεν υπάρχει Δασαρχείο υπεύθυνη υπηρεσία είναι η αρμόδια Δ/νση Δασών

Άρθρο 7

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2017

Οι Αναπληρωτές Υπουργοί

| Οικονομικών | Περιβάλλοντος και Ενέργειας |
|---|---|
| **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ** | **ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ** |

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

**Την ευθύνη** για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, **έχει το Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α΄ 131).

## ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

### 1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

**Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr.** Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

**Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ** διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

**Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση**

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ’ εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

**Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ).** Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

### 2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

## ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

**Ταχυδρομική Διεύθυνση:** Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

**ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054**

**ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ**

**Πωλήσεων:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
**Συνδρομητών:** (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)
**Πληροφοριών:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
**Παραλαβής Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

**Ωράριο για το κοινό:** Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**